

REPUBLIKA SLOVENIJA
MINISTRSTVO ZA GOSPODARSKI RAZVOJ IN TEHNOLOGIJO
URAD REPUBLIKE SLOVENIJE ZA VARSTVO KONKURENCE

Kotnikova 28, 1000 Ljubljana

T: 01 478 35 97
F: 01 478 36 08
E: uvk.mg@gov.si
www.uvk.gov.si

Številka: 306-22/2012- 33
Dne: 13.09.2012

Urad Republike Slovenije za varstvo konkurence, Kotnikova 28, Ljubljana, je na podlagi 12. in 13. člena Zakona o preprečevanju omejevanja konkurence (Uradni list RS št. 36/2008, 40/2009, 26/2011, 87/2011 in 57/2012; v nadaljevanju: ZPOmK-1) v senatu pod predsedstvom Dajane Muženič Abramovič, na nejavni seji dne 13.09.2012, ob sodelovanju Nine Maček in Josipa Falaka kot članov senata, na podlagi tretjega odstavka 46. člena, v zadevi priglasitve koncentracije podjetja Gratel gradbeništvo, telekomunikacije, inženiring, trgovina, storitve d.o.o., Laze 18a, 4000 Kranj, ki ga v postopku presoje koncentracije po pooblastilu zastopa Odvetniška pisarna Soršak d.o.o., Poljanski nasip 8, 1000 Ljubljana in podjetja T-2 družba za razvoj, ustvarjanje in trženje elektronskih komunikacij in opreme d.o.o., Streliška cesta 150, 2000 Maribor, sprejel naslednjo

ODLOČBO

1. Urad Republike Slovenije za varstvo konkurence priglašeni koncentraciji podjetij Gratel gradbeništvo, telekomunikacije, inženiring, trgovina, storitve d.o.o., Laze 18a, 4000 Kranj, in T-2 družba za razvoj, ustvarjanje in trženje elektronskih komunikacij in opreme d.o.o., Streliška cesta 150, 2000 Maribor, **ne nasprotuje**. Koncentracija **je skladna s pravili konkurence**.
2. Izrek odločbe se objavi na spletni strani Urada.
3. Med postopkom niso nastali posebni stroški.

Obrazložitev:

I. PRIGLASITEV IN UDELEŽENCI POSTOPKA

1. Po pozivu Urada z dne 16.03.2012 je podjetje Gratel gradbeništvo, telekomunikacije, inženiring, trgovina, storitve d.o.o., Laze 18a, 4000 Kranj (v nadaljevanju: Gratel d.o.o.), dne 26.03.2012 priglasilo koncentracijo pridobitve 86,92 % poslovnega deleža v podjetju T-2 družba za razvoj, ustvarjanje in trženje elektronskih komunikacij in opreme d.o.o., Streliška cesta 150, 2000 Maribor (v nadaljevanju: T-2 d.o.o.). Priglasitelj koncentracije je podjetje Gratel d.o.o.
2. Skladno z določili Zakona o upravnih taksah (Uradni list RS, št. 106/2010; ZUT-UPB5) je bila plačana upravna taksa po tarifni številki 48 v znesku 2.000,00 EUR.

3. V skladu s 1. odstavkom 43. člena ZPOmK-1 morajo udeleženci koncentracije le-to priglasiti pred začetkom njenega izvrševanja, vendar najpozneje v 30 dneh od sklenitve pogodbe ali objave javne ponudbe ali pridobitve kontrole, pri čemer začne rok za priglasitev teči s prvim od teh dogodkov.
4. Nad podjetjem T-2 d.o.o. se je dne 13.01.2011 začel postopek prisilne poravnave, ki se je vodil pri Okrožnem sodišču v Mariboru pod opravilno številko St 29/2011. Dne 19.04.2011 je upniški odbor podjetja T-2 d.o.o. na podlagi pooblastila iz 199. a člena Zakona o finančnem poslovanju, postopkih zaradi insolventnosti in prisilnem prenehanju (Ur. l. 126/07 in nadaljnje spremembe: v nadaljevanju: ZFPPIPP) sprejel sklep, s katerim je osnovni kapital podjetja T-2 d.o.o. zmanjšal na 0,00 EUR in hkrati sklenil, da se pod odločilnim pogojem, da bo prisilna poravnava pravnomočno potrjena, osnovni kapital poveča z novimi denarnimi vložki za znesek v višini največ do 1.000.000,00 EUR, pri čemer lahko denarne vloške vplača vsak upnik, čigar terjatve so vključene v seznam navadnih terjatev, ki ga je podjetje T-2 d.o.o. priložilo predlogu za začetek postopka prisilne poravnave in vsaka oseba, ki ima na dan sprejetja navadnega sklepa položaj družbenika podjetja T-2 d.o.o. Okrožno sodišče v Mariboru je na spletnih straneh AJPES dne 21.04.2011 objavilo poziv upravičencem do vpisa in plačila novih denarnih vložkov v osnovni kapital podjetja T-2 d.o.o. na podlagi katerega je podjetje Gratel d.o.o. vplačalo denarni vložek v osnovni kapital podjetja T-2 d.o.o. v višini 304.500,00 EUR. Na podlagi vplačanega vložka je podjetje Gratel d.o.o. pridobilo 86,92 % poslovni delež podjetja T-2 d.o.o. Okrožno sodišče v Mariboru je dne 28.11.2011 izdalo sklep o potrditvi prisilne poravnave nad dolžnikom oziroma podjetjem T-2 d.o.o. na katerega je upnik Telekom Slovenija d.d. vložil ugovor. Nadalje je v predmetni zadevi Višje sodišče v Ljubljani na podlagi ugovora upnika zoper vodenje postopka prisilne poravnave v podjetju T-2 d.o.o. dne 16.02.2012 izdalo sklep pod opr. št. C st 22/2012, s katerim je potrdilo prisilno poravnavo in zavrnilo ugovor upnika proti vodenju postopka prisilne poravnave.
5. Urad je prejel priglasitev nemudoma pregledal in ugotovil, da le-ta ni vsebovala vseh elementov, predvidenih z Uredbo o vsebini obrazca za priglasitev koncentracije (Ur.l. RS št. 36/2009). Zato je Urad dne 28.03.2012, 22.05.2012, 13.06.2012, 21.06.2012 in 27.07.2012 od podjetja Gratel d.o.o. zahteval dopolnitev priglasitve koncentracije. Urad je dne 25.04.2012, 26.04.2012, 21.06.2012, 10.07.2012, 20.08.2012 in dne 29.08.2012 prejel dopolnitve priglasitve obravnavane koncentracije, s čimer je priglasitev postala popolna.
6. Urad je dne 30.07.2012 na Agencijo za pošto in elektronske komunikacije Republike Slovenije, Stegne 7, 1001 Ljubljana (v nadaljevanju: APEK) posredoval zahtevo za posredovanje podatkov, s katero je želel pridobiti podatke o aktivnosti podjetja Gratel d.o.o. na trgu elektronskih komunikacij. Urad je odgovor s strani APEK prejel dne 08.08.2012.
7. Iz posredovanih podatkov priglasiatelja je razvidno, da je podjetje Gratel d.o.o. obvladujoče podjetje podjetja Hipofiza storitve in svetovanje d.o.o., Laze 18a, 4000 Kranj (v nadaljevanju: Hipofiza d.o.o.), ki ima v lasti 100 % poslovni delež navedenega podjetja ter da fizična oseba Jurij Krč, Pipanova cesta 122, 4208 Šenčur (v nadaljevanju: Jurij Krč) obvladuje 99,39 % poslovnega deleža podjetja Gratel d.o.o. Nadalje je iz podatkov priglasiatelja razvidno, da fizična oseba Jurij Krč obvladuje 52,50 % poslovni delež podjetja Rešet, proizvodnja & trgovina & pridelava & usluge, d.o.o., Laze 18a, 4000 Kranj (v nadaljevanju: Rešet d.o.o.). Podjetje Rešet d.o.o. ima v lasti 99,31 % poslovni delež podjetja Lokainvest, podjetje za svetovalni inženiring, d.o.o., Laze 18a, 4000 Kranj (v nadaljevanju: Lokainvest d.o.o.) in 92 % poslovni delež podjetja EKOL, zbiranje in predelava sekundarnih surovin, d.o.o., Laze 18a, 4000 Kranj, ki pa obvladuje 100 % poslovni delež podjetja Ekol Karlovac d.o.o., Republika Hrvaška.

8. Iz poslovnega registra je razvidno, da je glavna dejavnost podjetja Gratel d.o.o. gradnja objektne infrastrukture za elektriko in telekomunikacije. Iz predstavitve podjetja na spletni strani¹ je razvidno, da je podjetje Gratel d.o.o. specializirano za dela splošne gradnje, montaže kableske in telekomunikacijske sisteme, vodovodna in plinovodna omrežja ter elektromontažna dela medtem, ko je obvladujoče podjetje Hipofiza d.o.o. aktivno na področju komunikacijskih govornih strežnikov za mala, srednja podjetja in velika podjetja. Podjetje Rešet d.o.o. je predvsem aktivno na področju gradbenih storitev s poudarkom na nizkih gradnjah medtem, ko pa je podjetje Lokainvest d.o.o. storitveno podjetje s poudarkom na izvajanju nadzora nad izgradnjo, projektiranjem in izdelavo investicijske dokumentacije za izvedbo investicij na področju gradbeništva. Podjetje Lokainvest d.o.o. se tudi ukvarja z izdelavo nepremičnin za trg. Podjetje Ekol d.o.o. se ukvarja z zbiranjem in predelavo sekundarnih surovin.
9. Iz podatkov priglasitelja je razvidno, da podjetje T-2 d.o.o. ni obvladujoče podjetje oziroma nima odvisnih družb. Osnovna dejavnost podjetja T-2 d.o.o. je opravljanje telekomunikacijskih storitev – mobilne in fiksne telefonije, interneta in televizije, ki jih podjetje T-2 d.o.o. preko konvergence ponuja končnim uporabnikom (paketne storitve). Svoje storitve podjetje T-2 d.o.o. ponuja prek lastnega optičnega omrežja ali preko gostovanja v nacionalnem fiksnem omrežju (VDSL storitve) ali v mobilnem omrežju - gostovanje v UMTS omrežjih ostalih ponudnikov.
10. Iz podatkov dostopnih na AJPes je razvidno, da podjetje Gratel d.o.o. obvladuje 86,92 % poslovnega deleža podjetja T-2 d.o.o., medtem ko ima podjetje Lokainvest d.o.o. v lasti 11,99 % poslovnega deleža prevzetega podjetja.²
11. Priglasitelj je navedel, da je podjetje Gratel d.o.o. v postopku prisilne poravnave nad podjetjem T-2 d.o.o. kot upnik vplačalo denarni vložek v osnovni kapital podjetja T-2 d.o.o. v višini 304.500,00 EUR, na podlagi katerega je postalo imetnik 86,92 % poslovnega deleža podjetja T-2 d.o.o.

II. PODREJENOST ZPOmK-1

A Koncentracija

12. V obravnavanem primeru je koncentracija v smislu določil ZPOmK-1 nastala s tem, ko je podjetje Gratel d.o.o. v postopku prisilne poravnave kot upnik vstopilo v osnovni kapital podjetja T-2 d.o.o., na podlagi česar je podjetje Gratel d.o.o. v podjetju T-2 d.o.o. pridobilo 86,92 % poslovni delež in s tem kontrolo nad navedenim podjetjem. Takšna pridobitev kontrole pomeni koncentracijo v smislu druge alineje 1. odstavka 10. člena ZPOmK-1, ki določa, da gre za koncentracijo v primeru, ko eno ali več podjetij z nakupom vrednostnih papirjev ali premoženja, s pogodbo ali kako drugače pridobi neposredno kontrolo nad celoto ali deli enega ali več podjetij.
13. Iz poročila upravitelja o vpisu in plačilu novih denarnih vložkov v osnovni kapital je razvidno, da so bili dne 21.04.2011 pozvani imetniki prednostne pravice do vpisa in vplačila novih denarnih vložkov, da v roku 8 dni od dneva poziva vpišejo nove denarne vložke v sorazmerju s svojim deležem v osnovnem kapitalu podjetja. Po poteku osem dnevnega roka so imeli v skladu s pozivom upravičencem do vpisa in plačila novih denarnih vložkov v osnovni kapital podjetja T-2 d.o.o. pravico vplačati nove denarne vložke do preostale višine

¹ <http://www.gratel.si/20>

² http://www.ajpes.si/prs/podjetjeSRG.asp?s=1&e=317542&id_sklopa=2

(999.950,00 EUR) vsi upniki, katerih terjatve so vključene v seznam navadnih terjatev do podjetja, v sorazmerju s svojim deležem navadnih terjatev do vseh navadnih terjatev. Na podlagi navedenega poziva je podjetje Gratel d.o.o. vplačalo denarni znesek v višini 475.000,00 EUR v osnovni kapital podjetja T-2 d.o.o. Ker je podjetje Gratel d.o.o. vplačalo višji znesek, kot je bilo opredeljeno v Pozivu upravičencem do vpisa in plačila novih denarnih vložkov v osnovni kapital podjetja T-2 d.o.o., je upraviteljica v insolventnih postopkih podjetju Gratel d.o.o. vrnila presežek plačanega zneska v višini 170.500,00 EUR. Glede na navedeno je upraviteljica priznala podjetju Gratel d.o.o. vplačilo denarnega vložka v osnovni kapital podjetja T-2 d.o.o. v višini 304.500,00, kar glede na osnovni kapital družbe v višini 350.350,00 EUR predstavlja 86,92 % poslovni delež.

B Preseganje pragov po 1. odstavku 42. člena ZPOmK-1

14. ZPOmK-1 v 1. odstavku 42. člena določa, v katerih primerih morajo udeleženci koncentracije le-to priglasiti Uradu. Priglasitev je potrebna, če je skupni letni promet v transakciji udeleženih podjetij skupaj z drugimi podjetji v skupini v predhodnem poslovnem letu na trgu Republike Slovenije presegel 35 milijonov EUR in če je letni promet prevzetega podjetja skupaj s podjetji v skupini presegel 1 milijon EUR.
15. Iz predloženih finančnih podatkov priglasitelja izhaja, da je letni promet prevzetega podjetja T-2 d.o.o. v poslovnem letu 2011 na trgu Republike Slovenije znašal 48.481.153,00 EUR, medtem, ko je podjetje Gratel d.o.o. v poslovnem letu 2011 ustvarilo na trgu Republike Slovenije 5.766.442,63 EUR prometa. Navedeno pomeni, da je presežen prag 35 milijonov EUR letnega prometa, določen v prvi alineji prvega odstavka 42. člena ZPOmK-1 ter hkrati prag 1 milijon EUR letnega prometa prevzetega podjetja skupaj z drugimi podjetji v skupini v predhodnem poslovnem letu na trgu Republike Slovenije, določen v drugi alineji prvega odstavka 42. člena ZPOmK-1.
16. Podrejenost koncentracije določbam ZPOmK-1 in s tem obveznost priglasitve Uradu nastane, ko sta kumulativno izpolnjena oba pogoja – pravni in ekonomski. V predmetnem primeru pridobitve 86,92 % poslovnega deleža s strani podjetja Gratel d.o.o. v podjetju T-2 d.o.o., sta izpolnjena oba pogoja, zaradi česar je koncentracija podrejena določbam ZPOmK-1 in mora biti priglašena Uradu.

III. SKLADNOST S PRAVILI KONKURENCE

A Upoštevni proizvodni oziroma storitveni trg

17. Sedmi odstavek 3. člena ZPOmK-1 določa, da je upoštevni proizvodni/storitveni trg, ki praviloma vključuje vse tiste proizvode ali storitve, ki jih potrošnik ali uporabnik šteje za zamenljive ali nadomestljive glede na njihove lastnosti, ceno ali namen uporabe. Upoštevni proizvodni trg se lahko določi na podlagi zamenljivosti povpraševanja, zamenljivosti ponudbe, potencialne konkurence ter morebitnih ovir za vstop na trg. Urad je pri presoji koncentracije ugotavljal, ali prihaja do prekrivanja dejavnosti v koncentraciji udeleženih in z njimi povezanih podjetij na katerem od proizvodnih oziroma storitvenih trgov. Prav tako je ugotavljal, ali prihaja do povezav, ki bi omejevale konkurenco na katerem od z njimi tesno povezanih trgov.
18. Priglasitelj je navedel, da je glavna dejavnost podjetja Gratel d.o.o. gradnja objektne infrastrukture za elektriko in telekomunikacije ter da je podjetje aktivno še na področju izgradnje telekomunikacijskih omrežij, izgradnji komunalnih omrežij, projektiranja,

~ geodetske službe ter splošne gradbene dejavnosti. Podjetje Gratel d.o.o. vzpostavlja celovite telekomunikacijske mreže, ki povezujejo avtomatske telefonske centrale z uporabniki storitev. Poleg tega podjetje Gratel d.o.o. pri izgradnji telekomunikacijskega omrežja za naročnika izdelava tehnično dokumentacijo in opravi gradbena in montažna dela³. V postopku izdelave tehnične dokumentacije podjetje Gratel d.o.o. opravi naslednja opravila: kontrolo tehnične dokumentacije, geodetske posnetke in posnetke za geodetski kataster pri odprtem jarku ter snemanje ostalih objektov, izdelava projekta izvedenih del ter izdelava podzemnega katastra. V gradbenem delu podjetje Gratel d.o.o. izvaja splošna dela, izkop jarkov, cest, rušenja, kot tudi polaganja kablov, cevi, izgradnja instalacijskih jaškov ter asfaltiranje. Pri montaži podjetje Gratel d.o.o. izvaja električno preizkušanje kablov, meritve, spajanje kablov z vezavo v spojkah ter izvedbo zaključevanja kablov v omaricah.

19. Glavna dejavnost podjetja T-2 d.o.o. je opravljanje telekomunikacijske dejavnosti po vodih oziroma opravljanje telekomunikacijskih storitev (mobilna in fiksna telefonija, internet in televizija), ki jih podjetje na trgu ponuja tudi kot paketno storitev. Podjetje T-2 d.o.o. ponuja svoje storitve na lastnem optičnem omrežju in tudi preko omrežja podjetja Telekom Slovenije d.d.
20. Priglasitelj je navedel, da se dejavnosti podjetji Gratel d.o.o. in T-2 d.o.o. zgolj formalno, glede na registrirano dejavnost, pokrivajo na področjih (I) 60.200 – televizijska dejavnost, (II) 61.100 – telekomunikacijska dejavnost po vodih, (III) 61.200 – brezžične telekomunikacijske dejavnosti in (IV) 61.900 – druge telekomunikacijske dejavnosti. Priglasitelj navaja, da se podjetje Gratel d.o.o. za razliko od podjetja T-2 d.o.o. dejansko na telekomunikacijskem področju ukvarja le z dejavnostjo izgradnje optičnega omrežja, infrastrukturnih objektov ipd. Nadalje je priglasitelj navedel, da se podjetje Gratel d.o.o. z dejavnostjo dajanja vodov v zakup, čeprav je pri APEK registrirano za opravljanje te dejavnosti, ne ukvarja ter da je podjetje Gratel d.o.o. optično omrežje, ki ga je postavilo v skladu s pogodbo, ki jo je sklenilo s podjetjem T-2 d.o.o., po izpolnjenih pogodbenih pogojih preneslo na podjetje T-2 d.o.o.
21. Iz odgovora, ki ga je Urad prejel od APEK, izhaja, da slednji nima podatka, da bi bilo podjetje Gratel d.o.o. aktivno pri ponujanju storitev elektronskih komunikacij. APEK je še navedel, da je slednje razvidno tudi iz odgovorov na letne in četrletne vprašalnike, ki jih operaterji, vpisani v uradno evidenco pri APEK, izpolnjujejo in poročajo APEK o številu priključkov oziroma o številu veleprodajnih ali maloprodajnih uporabnikov. Podjetje Gratel d.o.o. je v odgovoru na navedene vprašalnike APEK namreč navedlo, da je število takšnih uporabnikov oziroma priključkov nič ter da je posledično prav tolikšen tudi prihodek iz naslova nudenja storitev dajanja vodov v zakup.
22. Priglasitelj je upoštevni proizvodni/storitveni trg opredelil kot trg telekomunikacij, ki zajema trg fiksne in trg mobilne telefonije, trg širokopasovnega dostopa, trg zakupljenih vodov, trg televizije konvergenčnih storitev in trg, povezan s številskim prostorom. Nadalje se je priglasitelj pri opredelitvi trgov elektronskih komunikacij skliceval na Splošni akt o določitvi upoštevni trgov⁴ (Ur.l. RS št. 18-636/2008, 112-4866/2008, v nadaljevanju: Splošni akt). Splošni akt določa naslednje upoštevne trge⁵: dostop do javnega telefonskega omrežja na fiksni lokaciji za rezidenčne in poslovne uporabnike (maloprodajni trg), posredovanje klicev v javnem telefonskem omrežju na fiksni lokaciji (medoperaterski trg), zaključevanje klicev v posamičnih javnih telefonskih omrežjih na fiksni lokaciji (medoperaterski trg), dostop do

³ <http://www.gratel.si/20>.

⁴ <http://www.uradni-list.si/1/objava.jsp?urlid=200818&stevilka=636>.

⁵ http://www.apek.si/sl/analyze_upostevnih_trgov.

(fizične) omrežne infrastrukture (vključno s sodostopom ali razvezanim dostopom) na fiksni lokaciji (medoperaterski trg), širokopasovni dostop (medoperaterski trg), dostopovni deli zakupljenih vodov ne glede na tehnologijo, ki zagotavlja zakupljeno ali dodeljeno zmogljivost (medoperaterski trg) in zaključevanje govornih klicev v posamičnih javnih mobilnih telefonskih omrežjih (medoperaterski trg).

23. Na podlagi posredovanih podatkov Urad ugotavlja, da bi zaradi obravnavane koncentracije lahko prišlo do vertikalnih povezav posameznih dejavnosti v koncentraciji udeleženih podjetij. Trg izgradnje telekomunikacijskega omrežja, na katerem posluje podjetje Gratel d.o.o., in trg telekomunikacijskih dejavnosti, na katerem je aktivno podjetje T-2 d.o.o., sta vertikalno povezana.
24. Posamezne trge bi bilo po mnenju Urada mogoče deliti še na ožje trge, in sicer glede na lastnosti in vrsto storitve, uporabnike ipd (npr. trg telekomunikacijskih dejavnosti bi lahko ožje delili še na trg fiksne in trg mobilne telefonije, trg širokopasovnega dostopa, trg zakupljenih vodov, televizije konvergenčnih storitev in trg, povezan s številskim prostorom). Vendar tudi ob najožji opredelitvi upoštevni proizvodnih/storitvenih trgov ne obstaja resen sum o skladnosti obravnavane koncentracije s pravili konkurence, zato dokončna opredelitev upoštevni trgov ni potrebna.

B Upoštevni geografski trg

25. Upoštevni geografski trg obsega območje, kjer si konkurenti na upoštevni proizvodni trgu medsebojno konkurirajo pri prodaji in nakupu proizvodov in storitev, na katerem so pogoji konkurence dovolj homogeni in ga je mogoče oddeliti od sosednjih območij zato, ker so pogoji konkurence na teh območjih bistveno drugačni. Dejavniki, ki so ključni pri presoji upoštevni trga, so različne pravne zahteve, standardi, davčna bremena, transportni stroški, cenovne razlike med različnimi deli trga, tržne navade ipd.
26. Priglasitelj je v priglasitvi navedel, da so konkurenčni pogoji na trgu elektronskih komunikacij enaki na območju celotne države, zato je upoštevni geografski trg opredelil kot trg Republike Slovenije.
27. Urad ugotavlja, da je tudi v Splošnem aktu geografski trg trga elektronskih komunikacij določen kot območje, ki obsega celotno ozemlje Republike Slovenije.
28. Urad se z navedeno definicijo geografskega trga strinja s priglasiteljem. Vendar glede na to, da v primeru obravnavane koncentracije Urad ni dokončno opredelil upoštevni proizvodnega/storitvenega trga, tudi dokončna opredelitev upoštevni geografskega trga v tem primeru ni potrebna, ker tudi ob najožji opredelitvi le-tega zadevna koncentracija ne predstavlja resnega suma o neskladnosti koncentracije s pravili konkurence.

C Presoja koncentracije

29. Urad na podlagi 2. odstavka 11. člena ZPOmK-1 presoja koncentracije zlasti glede na tržni položaj v koncentraciji udeleženih podjetij, njihovo možnost za financiranje, strukturo trga, izbiro, ki jo imajo na voljo dobavitelji in uporabniki, ter njihov dostop do virov ponudbe oziroma do samega trga, obstoj morebitnih pravnih ali dejanskih vstopnih ovir, gibanje ponudbe in povpraševanja na upoštevni trgih, koristi vmesnih in končnih uporabnikov ter glede na tehnični in gospodarski razvoj pod pogojem, da je v korist potrošnikom in ne ovira konkurence.

30. Pri presoji skladnosti obravnavane koncentracije s pravili konkurence je Urad preveril možne protikonkurenčne učinke, ki bodo lahko nastali zaradi zadevne koncentracije.

Trg telekomunikacij (elektronske komunikacije)

31. Priglasitelj navaja, da se celotno slovensko telekomunikacijsko tržišče nahaja v zreli fazi, pri čemer zaradi ekonomske situacije ni mogoče govoriti tudi o padcu tržišča. Merodajna tržišča pod vplivom koncentracije se namreč nahajajo v nasprotnih fazah razvoja, tako trg javne telefonske nepremične komunikacijske mreže se že nekaj let nahaja v fazi zatona in priglasitelj kot razlog navaja zamenjavo nepremičnih s premičnimi komunikacijami ter prehod določenih tržnih segmentov na nove vrste elektronskih komunikacij, ki temeljijo na širokopasovnih internetnih povezavah. Priglasitelj pričakuje nadaljevanje obeh opisanih trendov, in sicer nadaljevanje upadanja števila fiksnih linij in rast števila dostopov preko širokopasovne povezave.
32. Iz uradne evidence APEK izhaja, da je bilo v letu 2011 prijavljenih 146 operaterjev elektronskih komunikacij, ki so končnim uporabnikom ponujali storitve mobilne telefonije, širokopasovnega dostopa do interneta, fiksne telefonije, zakupa dostopovne infrastrukture ter drugih storitev. Na trgu elektronskih komunikacij je v letu 2010 bilo registriranih 152 operaterjev, medtem ko je bilo v letu 2009 na območju Republike Slovenije evidentiranih 141 operaterjev elektronskih komunikacij.

Tabela 1: Število operaterjev elektronskih komunikacij v obdobju od leta 2009 do leta 2011 v Republiki Sloveniji

Storitev	Število operaterjev v letu 2011	Število operaterjev v letu 2010	Število operaterjev v letu 2009
Dostop do interneta			
Ozkopasovni dostop	18	19	19
Širokopasovni dostop (xDSL, FTTH, radijski, kabelski satelitski)	76	75	74
Kabelski dostop	43	44	46
Kabelski operaterji	68	71	71
Govorne storitve v javnem mobilnem omrežju	12	12	11
Operaterji	4	4	4
Ponudniki storitev (VMNO)	8	8	7
Fiksna javna govorna telefonija			
Operaterji mednarod. fiksne javne govorne telefonije	23	22	24
Operaterji nacional. fiksne javne govorne telefonije	22	21	23
Operaterji zakupljenih vodov	45	45	41
Operaterji storitev z dodano vrednostjo	24	20	25

Vir: Letna poročila APEK za obdobje od leta 2009 do leta 2011.

33. Na podlagi Uradu razpoložljivih podatkov je razvidno, da je podjetje T-2 d.o.o. v časovnem obdobju od leta 2009 do leta 2011 na trgu telekomunikacijskih dejavnosti povečalo prihodke od prodaje. Tako je podjetje T-2 d.o.o. v letu 2011 na trgu telekomunikacijskih dejavnosti ustvarilo 48.745.898,00 EUR prihodkov, leta 2010 44.043.390,00 EUR in leta 2009 35.242.747,00 EUR prihodkov od prodaje. Priglasitelj je navedel, da je bil celoten obseg prodaje na trgu telekomunikacijske dejavnosti leta 2009 581.407.362,00 EUR, leta 2010 573.908.305,00 EUR in leta 2011 902.988.268,00 EUR. Glede na navedeno je Urad ugotovil, da je bil tržni delež podjetja T-2 d.o.o. na trgu telekomunikacijskih dejavnosti leta 2009 6,06 %, leta 2010 7,67 % in leta 2011 5,39 %.

Tabela 2: Celotni prihodki v evrih podjetja T-2 d.o.o. in nekaj večjih konkurentov na trgu telekomunikacijskih dejavnosti v obdobju od leta 2009 do leta 2011

Leto	T-2 d.o.o.	Telekom Slovenije d.d.	Telemach d.o.o.	Amis d.o.o.
2009	35.242.747,00	471.677.000,00	29.781.159,00	33.178.797,00
2010	44.043.390,00	441.105.000,00	39.998.958,00	25.569.371,00
2011	48.745.898,00	730.830.000,00	48.371.725,00	28.656.952,00

Vir: Podatki iz GVIN.

34. Urad ugotavlja, da je podjetje Telekom Slovenije d.d. v obdobju od leta 2009 do leta 2011 ustvarilo največ prihodkov iz telekomunikacijske dejavnosti na območju Republike Slovenije. Tako je podjetje Telekom Slovenije d.d. v obdobju od leta 2009 do leta 2011 na navedenem trgu ustvarilo več kot desetkrat večje prihodke kot podjetje T-2 d.o.o. Po podatkih, ki izhajajo iz analize trga ⁶ APEK iz leta 2010 je razvidno, da le podjetje Telekom Slovenije d.d. razpolaga z dostopovnim omrežjem na celotnem območju Republike Slovenije in je edino podjetje, ki je pri oskrbovanju maloprodajnih storitev svojim končnim uporabnikom neodvisno od storitev tretjih operaterjev na medoperaterskem trgu. Iz navedene analize APEK izhaja tudi, da sta podjetji Telekom Slovenije d.d. in T-2 d.o.o., zaradi prisotnosti na medoperaterskem (veleprodajnem) in na maloprodajnem trgu vertikalno integrirani podjetji, vendar pa je stopnja vertikalne integracije podjetja T-2 d.o.o. bistveno nižja v primerjavi s podjetjem Telekom Slovenije d.d., saj ponudba slednjega na maloprodajnem trgu v celoti sloni na ponudbi samemu sebi na veleprodajnem trgu, medtem ko podjetje T-2 d.o.o. še vedno zagotavlja storitve večjemu delu svojih končnih uporabnikov preko omrežja podjetja Telekom Slovenije d.d.

Trg mobilne telefonije

35. Priglasitelj je navedel, da so v letu 2011 ponudniki mobilnih storitev izboljšali ponudbo podatkovnih storitev tako, da so te postale končnim uporabnikom v Republiki Sloveniji dostopnejše. Tako mobilni operaterji in ponudniki storitev po navedbah priglasitelja postajajo vse bolj ponudniki dostopa do širokopasovne povezave. Mobilni operaterji so začeli ponujati končnim uporabnikom storitev mobilne televizije. Priglasitelj nadalje navaja, da je v prihodnje mogoče pričakovati še nadaljnjo rast števila uporabnikov mobilne telefonije, zlasti zaradi možnosti uporabe SIM kartic v številnih različnih napravah (različni merilniki in števci, alarmih, modulih za sledenje vozilom in tovoru, klicnih centrih in podobno).

⁶ http://www.appek.si/files/Telekomunikacije/Regulacija/Analize_in_odloambe_na_reguliranih_upostevnih_trgih/Analiza-trga-4.pdf

36. Priglasitelj je nadalje navedel, da je konec leta 2011 največji delež na trgu mobilne telefonije imelo podjetje Telekom Slovenije d.d., ki je doseglo 51,8 % tržni delež. Podjetju Telekom Slovenije d.d. so sledila naslednja podjetja: Si.mobil d.d., Šmartinska cesta 134 b, 1000 Ljubljana (v nadaljevanju: Simobil d.d.) z 29,5 % tržnim deležem, Tušmobil d.o.o., Brnčičeva 49, 1000 Ljubljana (v nadaljevanju: Tušmobil d.o.o.) z 10,1 % tržnim deležem, Debitel d.d., Železna cesta 18, 1000 Ljubljana (v nadaljevanju: Debitel d.d.) s 4,4 % tržnim deležem, Izi mobil d.d., Stegne 11b, 1000 Ljubljana (v nadaljevanju: Izi mobil d.d.) z 2,5 % tržnim deležem ter podjetje T-2 d.o.o. z 1,7 % tržnim deležem.

Tabela 3: Tržni deleži operaterjev na trgu mobilne telefonije v časovnem obdobju od zadnjega kvartala leta 2009 do zadnjega kvartala leta 2011

Podjetje	2009/q4	2010/q4	2011/q4
Telekom Slovenije d.d.	56,3 %	54,7 %	51,8 %
Simobil d.d.	28,1 %	29,2 %	29,5 %
Tušmobil d.o.o.	8,1 %	7,9 %	10,1 %
Debitel d.d.	4,3 %	4,4 %	4,4 %
Izi mobil d.d.	2,3 %	2,5 %	2,5 %
T-2 d.o.o.	0,8 %	1,3 %	1,7 %

Vir: Letna poročila APEK za obdobje od leta 2009 do leta 2011.

Trg fiksne telefonije (IP telefonija)

37. Iz letnih poročil APEK za leto 2011 in iz podatkov priglasitelja je razvidno, da klasično telefonijo vse bolj nadomešča IP telefonija. Iz navedenega poročila APEK tudi izhaja, da se trg IP telefonije v Republiki Sloveniji razvija zelo hitro in da je storitev klasične telefonije v nasprotju z IP telefonijo cenovno in tehnološko nekonkurenčna. Poleg tega klasična telefonija ni konvergenčna storitev, zato je operaterji ne ponujajo v paketih storitev.
38. Priglasitelj je navedel, da so tržni deleži operaterjev, ki ponujajo storitev IP telefonije glede na število IP priključkov naslednji: najvišji tržni delež ima podjetje Telekom Slovenije d.d., ki je konec leta 2011 imelo 39,4 % tržni delež, podjetje Telemach d.o.o., Cesta Ljubljanska brigade 21, 1000 Ljubljana (v nadaljevanju: Telemach d.o.o.) je doseglo 22,2 % tržni delež, podjetje T-2 d.o.o. je konec leta 2011 imelo 17,1 % tržni delež, podjetje Amis d.o.o., Tržaška cesta 85, 2000 Maribor (v nadaljevanju: Amis d.o.o.) je imelo 10,4 % tržni delež, medtem ko so ostali konkurenti imeli nižje tržne deleže.

Tabela 4: Tržni deleži ponudnikov na trgu IP telefonije glede na število IP priključkov v časovnem obdobju od zadnjega kvartala leta 2009 do zadnjega kvartala leta 2011

Podjetje	2009/q4	2010/q4	2011/q4
Telekom d.d.	48 %	42,7 %	39,4 %
Telemach d.o.o.	11,4 %	20 %	22,2 %
T-2 d.o.o.	21,8 %	18,6 %	17,1 %
Amis d.o.o.	9,2 %	9,3 %	10,4 %
In life d.d.	4,1 %	4,9 %	5,8 %
UPC Ljubljanski kabel	2,2 %	/	/
Sofnet d.o.o.	1,5 %	2 %	2,5 %
Tušmobil d.o.o.	1,2 %	1,4 %	1,5 %
Teleing d.o.o.	0,5 %	0,9 %	1,1 %
Ostali	0,0 %	0,1 %	0,1 %

Vir: Letna poročila APEK za obdobje od leta 2009 do leta 2011.

Trg širokopasovnega dostopa

39. Iz letnega poročila APEK za leto 2011 je razvidno, da so storitve širokopasovnega dostopa omogočene preko bakrenega omrežja, kabelskega koaksialnega omrežja, fiksnega brezžičnega omrežja, mobilnega brezžičnega omrežja, zakupljenih vodov in optičnega omrežja ter da se vse bolj uveljavljajo brezžične tehnologije, predvsem mobilne, ki dosegajo vedno višji standard in omogočajo vedno večje prenosne hitrosti.
40. V zvezi z gibanjem fiksnih širokopasovnih dostopov v Republiki Sloveniji je Urad na podlagi poročila APEK za leto 2011 ugotovil, da je zagotavljanje širokopasovnega dostopa preko xDSL tehnologij (uporaba bakrenih zank javnega telefona) še zmeraj najbolj prisotna tehnologija, čeprav se delež iz leta v leto zmanjšuje in da je delež xDSL širokopasovnih dostopov konec leta 2011 bil 55,3 %, medtem ko se je delež širokopasovnih dostopov preko kabelskega in zlasti preko optičnega omrežja povečal in je konec leta predstavljal 26,8 % oziroma 15,9 % vseh širokopasovnih dostopov.

Tabela 5: Gibanje deležev fiksnih širokopasovnih tehnologij v obdobju od prvega kvartala leta 2010 do zadnjega kvartala leta 2010 in leta 2011

Tehnologija	2010/q1	2010/q4	2011/q4
xDSL	61,8 %	58,6 %	55,3 %
Kabelsko omrežje	23,6 %	25,5 %	26,8 %
Optično omrežje	13,6 %	14,7 %	15,9 %
Ostale tehnologije	1 %	1,3 %	2,1 %

Vir: Letno poročilo APEK za leto 2011.

41. Urad je iz Analize trga 4 ugotovil, da tržni delež podjetja Telekom Slovenije d.d. na maloprodajnem trgu sicer pada, vendar je v drugem četrtletju leta 2010 še vedno predstavljal 59,7 % vseh širokopasovnih priključkov, ki se ponujajo preko xDSL oziroma optike. APEK je podjetje Telekom Slovenije d.d. na navedenem trgu določil kot operaterja s pomembno tržno močjo.
42. Tržni delež podjetja Telekom Slovenije d.d. je na medoperaterskem trgu v istem časovnem obdobju znašal 83,3 %. Nadalje je Urad iz Analize trga 5⁷ ugotovil, da širokopasovni dostop preko optičnih vlaken na maloprodajnem trgu trenutno ponuja več operaterjev in da najbolj med njimi izstopata podjetje T-2 d.o.o. s tržnim deležem 60,3 % in podjetje Telekom Slovenije d.d. s tržnim deležem 36,1 % ter da se tržni delež podjetja T-2 d.o.o. v zadnjem četrtletju zmanjšuje, medtem ko se tržni delež podjetja Telekom Slovenije d.d. povečuje. APEK na podlagi opravljenih analiz ugotavlja, da je dostop preko kabelskega in optičnega omrežja na maloprodajnem nivoju s strani povpraševanja predstavlja substitut dostopu z xDSL tehnologijo in je zato del istega maloprodajnega upoštevne trga in da segmentacija upoštevne trga na maloprodajnem nivoju ni potrebna, saj so maloprodajne cene po vsej državi enake in niso odvisne od območij ponujanja storitev⁸.

Trg zakupljenih vodov

43. Iz letnega poročila APEK je razvidno, da zakupljene vode operaterji omrežij, ponudniki storitev in druge organizacije uporabljajo kot osnovno prenosno infrastrukturo, na kateri so

⁷ [http://www.appek.si/datoteke/File/2011/telekomunikacije/08_Analiza_trg_5\(2\)_javno_posvetovanje.pdf](http://www.appek.si/datoteke/File/2011/telekomunikacije/08_Analiza_trg_5(2)_javno_posvetovanje.pdf), stran 21 in 22.

⁸ [http://www.appek.si/datoteke/File/2011/telekomunikacije/08_Analiza_trg_5\(2\)_javno_posvetovanje.pdf](http://www.appek.si/datoteke/File/2011/telekomunikacije/08_Analiza_trg_5(2)_javno_posvetovanje.pdf), stran 26.

zgrajene njihove storitve. Veliki poslovni uporabniki pa zakupljene vode uporabljajo kot sredstvo za medsebojno povezovanje svojih poslovalnic po svetu in prenos internetnih, glasovnih in podatkovnih informacij. Operaterji, ki želijo tržiti storitve prenosa podatkov, potrebujejo ustrezno pasovno širino, ki omogoča ta prenos podatkov. Glede na navedeno operaterji na medoperaterskem trgu zakupijo dostopovne dele zakupljenih vodov, ki so lahko izvedeni preko različnih infrastruktur, kot so bakreno omrežje, kabelsko omrežje, optično omrežje ali brezžično dostopovno omrežje. V zadnjem času se operaterji vse bolj poslužujejo ethernet omrežja, ki je trenutno med najbolj aktualnimi tehnologijami za izgradnjo lokalnega omrežja.

Konvergenca storitev

44. APEK v letnem poročilu navaja, da konvergenca storitev operaterjem omogoča, da končnim uporabnikom ponujajo paketne storitve oziroma da istočasno koristniku storitve v paketu ponudijo IP telefonijo, širokopasovni dostop do interneta, televizijo in mobilno telefonijo. V zadnjem času tako rezidenčni kot tudi poslovni uporabniki, posebej manjša podjetja, vse bolj povprašujejo po paketih storitev zaradi cenovno ugodnih ponudb operaterjev, ker je cena paketa storitev praviloma nižja od seštevka cen posameznih konvergenčnih storitev, ki jih operater ponuja samostojno in ima ceno posebej oblikovano za vsako storitev. Tako naročnik ima za različne kombinacije konvergenčnih storitev v paketih sklenjeno pogodbo z enim operaterjem, za katerega mu operater izda enoten račun. Iz podatkov v letnem poročilu APEK za leto 2011 izhaja, da se na trgu vedno bolj uveljavlja paketna ponudba, ki jo ima že 82,6 % gospodinjstev.

Trg gradnje objektne infrastrukture za elektriko in telekomunikacije

45. Iz podatkov priglasiatelja je razvidno, da podjetje Gratel d.o.o. na trgu izgradnje komunikacijskih omrežij vzpostavlja celovite telekomunikacijske mreže (povezuje avtomatske telefonske centrale z uporabniki storitev, opravlja gradbene in montažna dela za vzpostavitev kabelske kanalizacije). Nadalje iz podatkov priglasiatelja izhaja, da je bilo podjetje Gratel d.o.o. v obdobju od leta 2009 do leta 2011 med pomembnimi dobavitelji podjetja T-2 d.o.o. in da je podjetje Gratel d.o.o. kot izvajalec oziroma dobavitelj za investitorja podjetja T-2 d.o.o. postavljalo optično omrežje. V letih 2009 in 2011 je bil največji dobavitelj podjetja T-2 d.o.o. podjetje Telekom Slovenije d.d. Leta 2010 je bilo podjetje Gratel d.o.o. največji dobavitelj podjetja T-2 d.o.o.

Tabela št. 6: Pomembni dobavitelji podjetja T-2 d.o.o. v obdobju od leta 2009 do leta 2011 glede na obseg vrednosti dobav

Podjetje	Višina dobav podjetju T-2 d.o.o. v EUR		
	2009	2010	2011
Telekom Slovenije d.d.	13.555.387,05	8.760.987,99	18.803.221,30
Gratel d.o.o.	6.748.058,38	17.505.371,45	4.767.400,57
Nokia Siemens Networks d.o.o.	/	/	1.513.344,95
NLB d.d.	/	5.550.599,00	/
Mobitel d.d.	3.841.990,99	3.259.761,34	/
Smart Com d.o.o.	/	/	1.506.851,26

Vir: Podatki priglasiatelja.

46. Iz podatkov priglasitelja je razvidno, da je podjetje Gratel d.o.o. v obdobju od leta 2009 do leta 2011 na trgu gradnje objektov oskrbne infrastrukture za elektriko in telekomunikacije doseglo 19,10 % tržni delež v letu 2009 oziroma 11,76 % v letu 2010, leta 2011 pa 12,05 % tržni delež.

Tabela 7: Obseg prodaje na trgu gradnje objektov oskrbne infrastrukture za elektriko in telekomunikacije v obdobju od leta 2009 do 2011

Leto	Trg skupno		Gratel d.o.o.	
	Obseg prodaje (v EUR)	Delež (%)	Obseg prodaje (v EUR)	Delež (%)
2009	120.388.133,00	100 %	22.996.626,00	19,10 %
2010	95.100.471,00	100 %	11.185.149,00	11,76 %
2011	103.702.675,00	100 %	12.500.863,00	12,05 %

Vir: Podatki priglasitelja.

47. Priglasitelj v zvezi z obstojem morebitnih vertikalnih učinkov koncentracije navaja, da je tržni delež podjetja Gratel d.o.o. nizek in da priglašena koncentracija ne more povzročiti nikakršnih vstopnih ovir oziroma vplivati na povečanje cen za konkurente na trgu gradnje objektov oskrbne infrastrukture za elektriko in telekomunikacije. Priglasitelj navaja, da je na trgu dovolj konkurentov podjetja Gratel d.o.o., ki so dejavni v isti gradbeni dejavnosti, kot podjetje Gratel d.o.o. Nadalje priglasitelj navaja, da je pomembno dejstvo, da so vse cevi načeloma v lasti občin ali podjetja Telekom Slovenije d.d., medtem ko je podjetje T-2 d.o.o. le lastnik optičnega kabla.
48. Urad na podlagi vsega zgoraj obrazloženega, ob upoštevanju tržnega položaja v koncentraciji udeleženih podjetij, strukture trga, izbire, ki jo imajo na voljo dobavitelji in uporabniki ter njihovega dostopa do virov ponudbe oziroma do samega trga, vstopnih ovir, gibanja ponudbe in povpraševanja, koristi uporabnikov ter drugih dejavnikov, zaključuje, da predmetna koncentracija ne predstavlja nevarnosti ustvarjanja oziroma krepitev prevladujočega položaja, kar bi povzročilo izločitev ali bistveno zmanjšanje učinkovite konkurence na proizvodnih oziroma storitvenih trgih udeležencev koncentracije.

III. ZAKLJUČEK

49. Ob upoštevanju razpoložljivih podatkov Urad ugotavlja, da v zvezi z obravnavano koncentracijo ni izkazan resen sum o neskladnosti koncentracije s pravili konkurence, zato je odločeno, kot izhaja iz izreka te odločbe.

POUK O PRAVNEM SREDSTVU:

Zoper to odločbo je dovoljeno vložiti tožbo pri Vrhovnem sodišču Republike Slovenije, Tavčarjeva 9, 1000 Ljubljana, v roku tridesetih dni od dneva vročitve odločbe. Tožba se v dveh izvodih vloži pri sodišču ali pa se pošlje po pošti. Šteje se, da je bila tožba vložena pri sodišču tisti dan, ko je bila priporočeno oddana na pošto.

mag. Dajana Muženič Abramovič
Vodja oddelka ekonomske analitike
po sklepu Vlade RS št. 02104-3/2012/4 z dne 14.06.2012

Vročiti:

- podjetju Gratel d.o.o., Laze 18a, 4000 Kranj - osebno po pooblaščenju Odvetniški pisarni Soršak d.o.o., Poljanski nasip 8, 1000 Ljubljana.

Vložiti:

- zbirka dokumentarnega gradiva.

ODVETNIŠKA PISARNA
SORŠAK, d.o.o.
Poljanski nasip 8, 1000 Ljubljana

21.01.2013 18:24 0,131kg 11394	1101 LJUBLJANA Pogodba	 SLOVENIJA
--------------------------------------	------------------------------	---

RA 37965 001 7 SI

JAVNA AGENCIJA RS
ZA VARSTVO KONKURENCE
KOTNIKOVA 28
1000 LJUBLJANA

